

„Poveikio klimatui neutralumas – tai pasirinkimas, kuris turės įtakos visiems ekonomikos sektoriams“

Interviu su Padujos (Italija) mero pavaduotoja Chiara Gallani, Merų pakto „Miestas dėmesio centre“ (City in the Spotlight) apdovanojimų laureatu.

[Merų pakto biuras Europoje:] Jūsų miestas daug dėmesio skyrė prisitaikymui prie klimato kaitos poveikio, kai kas Padują netgi vadina „Atsparumo laboratorija“. Koks buvo pirmasis savivaldybės žingsnis šia kryptimi ir kodėl?

Padujos savivaldybė prieš daugelį metų įtraukė klimato kaitos švelninimą ir prisitaikymą prie jos į savo politinę darbotvarkę. Tai dviejų dešimtmečių praktika, kuri prasidėjo 1999 m. patvirtinus pirmąjį savivaldybės energetikos planą ir pasiekė savo kulminaciją 2021 m. patvirtinus miesto SECAP.

Nuo pat 2010 m., kai miestas prisijungė prie Merų pakto iniciatyvos, jo administracija pasinaudojo šia galimybe visiems demonstruoti savo veiksmus, keistis savo gerą patirtimi ir pasidalyti naujais iššūkiiais su bendraminčiais visoje Europoje. Toliau buvo žengta 2016 m., kai buvo pratęstos „Atspariosios Padujos“ gairės. Tokiu būdu kartu su Venecijos universitetu siekėme toliau tobulinti prisitaikymo planą.

2017 m. buvo pradėtas ES finansuojamas LIFE Veneto ADAPT projektas, kurio tikslas – sukurti metodiką ir veiklos priemones, skatinančias miestus prisitaikyti prie klimato kaitos ir optimizuoti bei gerinti vietos valdžios gebėjimus reaguoti į ekstremalias situacijas.

Į mūsų SECAP planą įvairiuose etapuose buvo įtraukta daug viešųjų ir privačių subjektų (nuo naujausių technologijų analizės iki priemonių nustatymo), bendradarbiauome su instituciniais partneriais bei suinteresuotosiomis šalimis, kurie susivienijo vietiniame „Darbotvarkės 21“ (angl. Agenda 21) procese.

Kokios buvo pagrindinės kliūtys įgyvendinant vietos klimato ir energetikos planus?

Paduja daug kartų ir pastaraisiais metais vis dažniau susiduria su ekstremaliais klimato reiškiniais, tokiais kaip audros ir karščio bangos, kurios padarė didelę žalą jos piliečiams, pramonei, viešajai infrastruktūrai ir miesto medžių paveldui. Miesto administracija priėmė šį klimato kaitos iššūkį ir ieškojo būdų, kaip ją iš grėsmės paversti galimybe. Pastaraisiais metais daug darbo buvo skirta siekiant sustiprinti miesto gebėjimus sušvelninti ekstremalių įvykių poveikį ir užkirsti jiems kelią bei tuo pačiu padaryti miestą mažiau pažeidžiamą.

Viena iš pagrindinių kliūčių, trukdančių įgyvendinti vietos klimato ir energetikos įsipareigojimus, buvo savivaldybės įgūdžių susiskaidymas tarp skirtingų jos padalinių: daugelis jų užsiima šio švelninimo ir prisitaikymo problemomis, tačiau neturi bendrų tikslų ir realaus bendradarbiavimo kuriant naujus projektus ir apibrėžiant miesto ateitį. Būtent todėl į SECAP buvo įtrauktas konkretus sprendimas įsteigti tarpsektorinę darbo grupę ir biurą, skirtus įvairių sektorių prisitaikymui prie klimato kaitos, priemonių įgyvendinimo koordinavimui ir naujų partnerystių bei susitarimo memorandumų su viešaisiais ir privačiais dalyviais tvirtinimui.

Kodėl nusprendėte dalyvauti Merų pakto „Miestas dėmesio centre“ apdovanojimų konkurse?

Dalyvavimas Merų pakto apdovanojimų konkurse suteikė mūsų miesto administracijai galimybę atkreipti dėmesį į iki šiol nuveiktus darbus ir padidinti savo plano patikimumą bei tvirtumą. Šio apdovanojimo laimėjimas mums reiškė, kad daugelis vietos dalyvių ir savivaldybių skyrių patikėjo šios priemonės svarba ir siekė bendrų tikslų, remdamiesi ilgalaikę perspektyva.

Kaip įsivaizduojate Padują 2050 m.?

Padujos administracija užsibrėžė ambicingus tikslus: iki 2030 m. 55 proc. sumažinti savo teritorijos klimatui poveikį darančias emisijas ir iki 2050 m. pasiekti klimato neutralumą. Tai iššūkis ne tik savivaldybei, bet ir visiems vietos viešiesiems ir privatiems veikėjams bei piliečiams. Poveikio klimatui neutralumas – tai pasirinkimas, kuris turės įtakos visiems ekonomikos sektoriams ir poveikį visiems savivaldybių planams ir reglamentams: miesto planui, žaliajam planui, tvaraus judumo mieste planui, kuris šiuo metu yra projekto etape ir į jį bus įtraukta tvarumo politika, siekiant sumažinti energijos suvartojimą ir pagerinti savivaldybės atsparumą.

Ši "Słucham i rysuję" sukurta iliustracija buvo pasiūlyta Paduvos miestui, išrinktam 2021 m. "Merų pakto - Europos apdovanojimų" nugalėtoju. [Spustelėkite, jei norite atsisiųsti HD vaizdą!](#)

Planas suskirstytas į 116 veiksmų, apimančių šešias sritis:

- atsinaujinančių šaltinių naudojimo skatinimas;
- viešų ir privačių pastatų efektyvumas;
- tvarusis tinklų ir infrastruktūros valdymas;
- tausojamą judumą paslaugų ir vietinio viešojo transporto stiprinimas;
- mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ekonomikos konsolidavimas;
- įtraukaus ir atsparaus miesto planavimas.

Toks tikslas – labai didelis iššūkis. Iki 2050 m. pasiekti klimato neutralumą reiškia visiškai pakeisti prekių gamybos ir paslaugų teikimo būdą, radikaliai reformuoti vartojimo pasirinkimus, gyventi efektyvesniuose namuose, galinčiuose savarankiškai gaminti reikiamą energiją iš atsinaujinančių šaltinių, ir turėti transportą, darantį mažą poveikį aplinkai arba naudojant išmaniąsias ir bendras judumo sistemas. Visi šie dalykai yra mūsų savivaldybės administracijos darbotvarkėje.